

Geannoteerde Agenda van de Informele Ecofin Raad van 30 september en 1 oktober 2010 te Brussel

Ecofin Raad

1. Economische en financiële situatie

Tijdens de Eurogroep en de Ecofin zal gesproken worden over de economische en financiële situatie. Daarbij zal ook de Interim Forecast van de Commissie aan de orde komen.

In het algemeen lijkt het erop dat het momentum in de wereldeconomie wat wegebt. Dit leidt tot afnemende groei. Daarnaast blijven de neerwaartse risico's – aanhoudende zorgen over de houdbaarheid van de overheidsfinanciën, het gebrek aan herstel van de private vraag en het fragiele herstel van de financiële sector – significant.

De economische groei in Europa in het tweede kwartaal was wel hoger dan verwacht. In de eurozone steeg het bbp gemiddeld met 1,0% (k-o-k). Een kwartaal eerder was de groei maar 0,3% (k-o-k). Er was dus sprake van een aanmerkelijke versnelling van de groei. Deze groei werd in belangrijke mate gedreven door de groei in Duitsland, en maskeert grote verschillen binnen Europa.

In haar Interim Forecast verwacht de Europese Commissie (EC) dat de bbp groei in het eurogebied in de loop van 2010 afzwakt van 2010 naar 0,5% in het derde kwartaal en 0,3% in het vierde kwartaal. Desondanks komt de groeiraming over geheel 2010 met 1,7% aanmerkelijk hoger uit dan de 0,9% in de voorjaarsvoorspellingen van mei. Voor de EU zijn deze cijfers resp. 1,8% en 1,0%. Een belangrijke oorzaak voor de positieve bijstelling is de onverwacht hoge groei in Duitsland in het 2^e kwartaal; het bbp nam daar met 2,2% toe (kwartaal op kwartaal). Belangrijke oorzaken voor de toegenomen Duitse groei zijn voornamelijk gestegen exporten en toegenomen investeringen, maar ook de private consumptie nam toe. Ook voor Nederland heeft de EC de raming voor 2010 positief bijgesteld, de verwachting is nu een bbp groei van 1,9% in 2010 (in de lenteraming was dit 1,3%).

De inflatie in de eurozone is opgelopen van 1,4% in juni tot 1,7% in juli. Voor augustus wordt de in de interim voorspelling van de EC de inflatie geschat op 1,6%. Voor Nederland zal de inflatie naar verwachting uitkomen op 1,1%.

2. Competitiveness review

Totdat er een formele procedure is op het gebied van macro-economische onevenwichtigheden zoals die nu wordt voorgesteld door de werkgroep van 'Van Rompuy', zullen periodiek een land met een lopende rekening overschot en een land met een lopende rekening tekort door de Ecofin Raad worden geanalyseerd. Nederland verwelkomt deze exercitie omdat deze een gelegenheid biedt om inzicht te krijgen in de oorzaken van onevenwichtigheden die bestaan binnen het eurogebied en om de discussie over oplossingsrichtingen te ondersteunen.

Deze keer staan Luxemburg en Portugal op de agenda. Nederland zal optreden als discussant bij Portugal, en Finland is discussant bij Luxemburg. Portugal heeft de laatste jaren te kampen met zogeheten 'twin deficits', wat betekent dat het land zowel op de begroting als op de lopende rekening tekorten noteert. Derhalve is het belangrijk dat Portugal beide uitdagingen aanpakt. Enerzijds moet de regering de maatregelen doorvoeren die nodig zijn om het begrotingstekort in 2012 onder de 3% BBP te brengen. Anderzijds moet de regering de ingezette hervormingsweg doorzetten, teneinde de concurrentiekracht van de economie te versterken. Hiertoe is het zaak om de arbeidsmarkt verder te liberaliseren en meer te investeren in human capital, conform de aanbevelingen in het kader van de Lissabonagenda.

Luxemburg had met een gemiddeld lopende rekeningoverschot van 10% in de periode 1990-2007 een van de overschotten in het eurogebied. Echter, de Luxemburgse export is zwaar getroffen door de crisis en volgens de lentevoorspellingen van de Commissie is het overschot in 2009 omgeslagen naar een tekort van 0,4% BBP. Ook voor de komende jaren verwacht de Commissie geen grote overschotten op de lopende rekening van Luxemburg. Aanbevelingen van de Commissie aan Luxemburg zijn gericht op het herstel van financiële sector; het diversificeren van de economie en hervormingen op het gebied het pensioenstelsel en het onderwijssysteem.

3. Verbetering economische beleidscoördinatie in de EU en het eurogebied

Aansluitend aan deze informele Ecofin zal er geen Van Rompuy Taskforce plaatsvinden. In de Eurogroep zal wel worden gesproken over het versterken van economische beleidscoördinatie binnen het eurogebied en de EU. Hoe dit agendapunt precies zal worden ingevuld is nog onduidelijk. Op de gebieden van versterking van het Stabiliteits- en Groeipact en het opzetten van een toezichtsmechanisme om onevenwichtigheden tegen te gaan is de afgelopen maanden veel vooruitgang geboekt. Een onderwerp wat nog niet veel aan de orde is geweest is 'economic governance'. De positie en rol van de Eurogroep speelt hier een centrale plaats in maar hier kan ook gedacht worden aan een Raad van Wijzen die bijvoorbeeld analyses van de Commissie en besluiten van de Ecofin toetst. Wanneer het gaat om de positie en rol van de Eurogroep zal mogelijk worden gesproken over versterking van de ondersteuning van de Eurogroep voorzitter.

4. Voorbereiding IMF jaarvergadering en G20

Op 9 oktober vindt de IMF jaarvergadering plaats in Washington. Voorafgaand aan de jaarvergadering vindt op 8 oktober een G20 –IMFC ontbijt plaats van de ministers van Financiën van de G20 en de IMFC leden. In de informele Ecofin Raad zal de inzet van de Europese landen voor deze bijeenkomsten op hoofdlijnen worden afgestemd.

Tijdens de jaarvergadering zal gesproken worden over de huidige financieel economische situatie, het pakket aan hervormingen op gebied van *governance* en het mandaat van het IMF. De *governance* hervormingen hebben tot doel de legitimiteit en de effectiviteit van het IMF te vergroten. Het gaat

hierbij om een verschuiving van de stemverhoudingen van het IMF, de omvang en samenstelling van de Raad van Bewindvoerders, meer politieke betrokkenheid bij strategische onderwerpen, aanpassingen in de stemprocedures en selectie van IMF-staf en het Senior Management. Waarschijnlijk zal er tijdens de jaarvergadering een belangrijke stap in het hervormingsproces genomen worden, waarbij een definitief akkoord pas bereikt wordt tijdens de G20 vergadering in Seoul. De Seoul vergadering wordt door de oktober Ecofin voorbereid.

De positie van Nederland op de verschillende onderwerpen is gedetailleerd opgenomen in de geannoteerde agenda voor het AO over de jaarvergadering op 23 september. Nederland zal zich in de Ecofin inzetten voor een sterk Europees standpunt.

Tijdens het G20 –IMFC ontbijt zal waarschijnlijk gediscussieerd worden over de voortgang richting de top in Seoul in november. De agenda voor de top in Seoul is nog niet bekend, maar er zal daar in ieder geval gesproken worden over hervormingen van de financiële sector waaronder over de nieuwe kapitaal- en liquiditeitsstandaarden, het raamwerk voor duurzame en gebalanceerde groei en over hervorming van het IMF. Daarnaast heeft de Koreaanse voorzitter aangegeven de top een sterk 'development'-karakter te willen geven.

5. Maatregelen bankensector

a. Bankenbelasting en financiële transactiebelasting

Tijdens de Ecofin Raad van 30 september zal de discussie voortgezet worden over de bankenbelasting en de Financiële Transactie Belasting. Er lijkt een draagvlak te zijn om een bankenbelasting te introduceren zij het dat er uiteenlopende meningen zijn over hoe deze belasting vorm gegeven moet worden en over de mate van Europese afstemming.

Verder zal er een discussie gevoerd worden over een belasting op financiële activiteiten. Deze belasting dient naast de bankenbelasting geïntroduceerd te worden. Tijdens de Ecofin Raad van 7 september werd duidelijk dat er nagenoeg geen draagvlak was voor een financiële transactie belasting. De Commissie is gevraagd verder op dit onderwerp te studeren.

b. Oprichting ESRB en ESA

De trilogie-onderhandelingen tussen de Europese Commissie, de Europese Raad en het Europees Parlement over de oprichting van de nieuwe Europese financiële toezichthouders zijn met succes afgerond. De juridische teksten zullen bij de komende Ecofin formeel worden aangenomen, maar een principe akkoord werd reeds bereikt tijdens de Ecofin van 7 september jl.

Nederland is zeer tevreden met het behaalde resultaat. Nederland heeft zich vanaf het begin hard gemaakt voor een sterk en goed werkend nieuw Europees Toezichtraamwerk. Ook heeft NL, samen met vele andere lidstaten, zich ingezet om dit systeem zo snel mogelijk in werking te stellen. Deze

doelen zijn ons inziens gerealiseerd zodat per 1 januari aanstaande een nieuw en effectief Europees toezicht in werking treedt

c. Credit rating agencies

De informele Ecofin Raad zal van gedachten wisselen over het toezicht op Credit Rating Agencies (CRA's). De verwachting is dat de Commissie haar plannen zal presenteren voor de derde generatie van de CRA Verordening. Vermoedelijk zal de Commissie zich hierbij onder meer richten op meer aansluiting bij Amerikaanse regelgeving en bevordering van de marktwerking tussen CRA's.

Momenteel wordt onderhandeld over aanpassing van de Verordening inzake het toezicht op het Credit Rating Agencies (CRA's). Het voorstel van de Commissie strekt er toe het toezicht op CRA's van de nationale toezichthouders (voor Nederland de Autoriteit Financiële Markten) naar de in oprichting zijnde Europese toezichthouder, de European Securities and Markets Authority, te verplaatsen. Onze algemene indruk over het voorstel is positief. Zie ook het fiche CRA's dat tevens op de agenda staat.

d. Reguleringsvraagstukken (IASB en dialoog derde landen, incl. VS)

De Ecofinraad zal spreken over de wijze waarop de governance van de International Accounting Standards Board (IASB) verbeterd kan worden. Voorts wordt de inzet van de Europese Commissie besproken in de regulatory dialogue met landen buiten de Europese Unie (met name de VS).

In lijn met Ecofin conclusies van 8 juli 2008 is er door de IASB een Monitoring Board opgericht onder voorzitterschap van Hans Hoogervorst, waarin vooral toezichthouders zitting hebben. Het doel is dat de IASB meer sturing krijgt wat er speelt en daarmee ook in de toekomst wat sneller inspeelt op belangrijke issues. Momenteel wordt er wederom gesproken over een verdere verbetering van de governance van de IASB. Het is thans nog onduidelijk op welke wijze de governance zou kunnen worden verbeterd.

Met betrekking tot de regulatory dialogue zal de Commissie de stand van zaken schetsen t.a.v. de dialoog met een aantal belangrijke EU-handelspartners op financiële dienstenterrein. Daarnaast zullen er wellicht voorstellen worden gedaan om frequentie en intensiteit van de ontmoetingen tussen EU en VS uit de financiële sector op te voeren.

Nederland is van mening dat er al goede verbetering is geboekt in de governance van de IASB door de oprichting van de Monitoring Board en volgt de discussies over een verdere verbetering van de governance kritisch. Nederland steunt de CIE in haar streven om de regulatory dialogue te intensiveren. Dit is ondermeer van belang voor harmonisatie van de accountingstandaarden IFRS en US GAAP en voor het prudentiële toezicht op financiële groepen.

6. Europa 2020 strategie

In reactie op het Belgische verzoek tijdens de Ecofin Raad van 7 september, zal de Commissie tijdens dit agendapunt meer informatie geven over het zogenaamde "frontloading initiative" onder de Europa

2020 strategie. Het idee is om de hervormingsagenda zoals die tijdens de Europese Raad van juni is vastgesteld, naar voren te halen. De reden hiervoor is dat het van groot belang is om op korte termijn structurele hervormingen door te voeren die zowel goed zijn voor economische groei als voor het terugbrengen van de overheidsfinanciën naar een houdbaar pad. Lidstaten zullen hierover van gedachten wisselen.

7. Van Rompuy werkgroep

Op 27 september zal er weer een bijeenkomst van de Van Rompuy Werkgroep plaatsvinden. Er zal gesproken worden over de voortgang op de verschillende onderwerpen en de structuur van het uiteindelijke rapport dat de Werkgroep zal aanbieden aan de Europese Raad in oktober zal worden bepaald. De werkgroep heeft tijdens de vergadering op 6 september met name gesproken over sancties in het kader van het SGP en de onevenwichtighedenprocedure, mede op basis van de analyse van de juridische dienst. U bent hierover geïnformeerd in Kamerbrief BFB 2010-989M "Toezending verslag van de Ecofin Raad van 7 september 2010" van 13 september. Deze bijeenkomst zal worden gebruikt om openstaande issues uit te werken op het gebied van het versterken van het Stabiliteits- en GroeiPact en het opzetten van een toezichtmechanisme om schadelijke onevenwichtigheden binnen het eurogebied te voorkomen. Naar verwachting zal er ook gesproken worden over 'economic governance'. De positie en rol van de Eurogroep speelt hier een centrale plaats in, maar hier kan ook gedacht worden aan een Raad van Wijzen die bijvoorbeeld analyses van de Commissie en besluiten van de Ecofin toetst. Wanneer het gaat om de positie en rol van de Eurogroep zal mogelijk worden gesproken over versterking van de ondersteuning van de Eurogroepvoorzitter.